

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Spis treści

CZĘŚĆ I. Strategia Rozwoju Gminy Gruta na lata 2021 - 2030	3
1. Metodologia pracy nad Strategią	4
2. Misja władz oraz administracji samorządowej gminy Gruta.....	6
3. Wizja Gminy Gruta w 2030	7
4. Główne obszary problemowe	8
5. Cele strategiczne	9
6. Cele operacyjne i kierunki działań	10
6.1. BEZPIECZNA I DOBREJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA	10
6.2. SPRAWNA I FUNKCJONALNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	11
6.3. DOBRZE ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURA SŁUŻĄCA REKREACJI I SPĘDZANIU CZASU WOLNEGO	12
6.4. OFERTA KULTURALNA DOSTOSOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW	13
6.5. TRANSPORT ZBIOROWY DO GRUDZIĄDZA I WEWNĄTRZ GMINY DOSTOSOWANY DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW	14
6.6. ZWIĘKSZENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ I SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW	14
7. Wskaźniki pomiaru rezultatu	15
CZĘŚĆ II.	18
DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY GRUTA	18
1. Charakterystyka ogólna gminy.....	19
2. Dane ilościowo-jakościowe	20
2.1. Demografia.....	20
2.2. Kondycja społeczno-gospodarcza gminy	21
3. Finanse gminy	34
4. Problemy, deficyty i potrzeby wskazane przez mieszkańców	35
4.1 Informacje ogólne na podstawie badania sondażowego	35
4.2. Szczegółowe wskazania mieszkańców odnośnie deficytów gminy:.....	37
4.3. Szczegółowe wskazania mieszkańców odnośnie deficytów sołectw:	38
CZĘŚĆ III WDRAŻANIE STRATEGII I MONITORING	41
1. PROCES I INSTRUMENTY WDRAŻANIA STRATEGII	41
2. PROCES MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII.....	42

Szanowni Mieszkańcy Gminy GRUTA,

przed Państwem nowa strategia rozwoju naszej gminy do 2030 roku. To nadrzędny dokument planistyczny, określający podstawowe kierunki rozwoju w długiej perspektywie czasu.

Określa wizję naszej gminy w roku 2030, czyli to do czego będziemy dążyć przez najbliższe 9 lat oraz wynikające z niej cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań.

Dokument ten został opracowany na podstawie informacji o Państwa potrzebach i oczekiwaniach, zebranych w trakcie wielomiesięcznego procesu konsultacyjnego oraz najbardziej dotkliwych problemów dotyczących mieszkańców „tu i teraz”.

Dzięki zaangażowaniu mieszkańców gminy i udziałowi w licznych spotkaniach i dyskusjach, udało się wypracować kierunki rozwoju gminy, które są realnym i wspólnym głosem mieszkańców. A rezultatem tego jest niniejszy dokument, który będzie stanowił „drogowskaz” dla mnie oraz gminnej administracji.

Waldemar Kurkowski

Wójt Gminy Gruta

CZĘŚĆ I. Strategia Rozwoju Gminy Gruta na lata 2021 - 2030

Prace nad dokumentem Strategii zostały poprzedzone przez badanie stanu naszej gminy oraz potrzeb i problemów z jakimi borykają się mieszkańcy. Na tej podstawie w pierwszej kolejności powstała DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY GRUTA, która stanowi część II niniejszego dokumentu.

Planowanie rozwoju gminy oraz wypracowywanie rozwiązań i kierunków działań przeprowadzono w zespołach roboczych złożonych z mieszkańców i urzędników gminnych w 2020 roku. Następnie przystąpiono do opracowania dokumentu.

1. Metodologia pracy nad Strategią

Opracowywanie części strategicznej dokumentu odbywało się na podstawie DIAGNOZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY GRUTA, z dużym udziałem lokalnej społeczności na każdym etapie prac. Warsztaty w grupach roboczych, na których wypracowywano rozwiązania i przykłady konkretnych działań, jak również spotkania Zespołu ds. planowania strategicznego, integrowały mieszkańców ze wszystkich sołectw, w różnym wieku, o różnych zainteresowaniach i zawodowych specjalizacjach: przedstawiciele lokalnego biznesu, administracji, kultury, sportu, uczniów, nauczycieli oraz seniorów.

Kierunki rozwoju opisane w Strategii staną się bazą do opracowania programów operacyjnych przez odpowiednie wydziały Urzędu Gminy oraz corocznego budżetu gminy.

ETAPY I METODYKA PRACY

- I. Powołanie zespołu ds. strategii rozwoju gminy
- II. Desk research - zebranie danych zastanych
- III. Badanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców:
 - a. Sondaż wśród mieszkańców - ogólnie
 - b. Word Cafe - szczegółowo
- IV. Opracowanie Diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy Gruta
- V. Warsztaty strategiczne – analiza danych i wnioski
- VI. Partycypacyjne planowanie rozwoju gminy – praca w grupach roboczych
- VII. Opracowanie dokumentu strategii

W procesie wspólnej pracy nad lokalną polityką rozwoju wykorzystano metodykę, która oparta jest na modelu współpracy trzech zbiorowych partnerów:

- mieszkańców i pozostałych interesariuszy,
- lokalnych władz publicznych i podległej im administracji,
- zatrudnionych ekspertów zewnętrznych.

Każda z tych grup ma inną rolę do odegrania w procesie, co wynika z samej istoty demokracji. Porządkujący model ról poszczególnych uczestników, przyjmowanych przez nich punktów widzenia i podejmowanych działań ilustruje przedstawiona poniżej matryca.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Role, punkty widzenia i postawy poszczególnych uczestników procesu planowania partycypacyjnego.

rola	mieszkańcy	eksperci	politycy
punkt widzenia	wartości	konieczności	możliwości
operacjonalizacja	oczekiwania	przewidywania	przedsięwzięcia

Źródło: W.Kłosowski, J.Warda: *Wyspy Szans. Jak budować strategię rozwoju lokalnego? Bielsko-Biała 2001 (na podstawie koncepcji J.Flisa i G.Prawelskiej-Skrzypek)*

Trzy role, w jakich występują uczestnicy procesu planowania strategicznego, narzucają trzy odmienne punkty widzenia i trzy odmienne wkłady wnoszone na rzecz wspólnie tworzonego programu:

- ⇒ Mieszkańcy na sprawy lokalne patrzą z punktu widzenia wartości, a więc wyartykułowanych potrzeb i dostrzeganych problemów. Mają za zadanie sformułować generalne wskazówki, czyli określają co jest z ich punktu widzenia słuszne i pożądane (deklarują wartości) oraz domagają się tego (artykułują oczekiwania).
- ⇒ Rola ekspertów jest zupełnie odmienna. Eksperci artykułują konieczności, o których mają prawo nie myśleć mieszkańcy, przewidują zagrożenia dla wskazanych przez mieszkańców wartości i oceniają szanse i skuteczność propozycji mieszkańców.
- ⇒ Lokalni politycy i urzędnicy dźwigają na sobie ciężar podejmowania decyzji i muszą brać pod uwagę, oprócz oczekiwań mieszkańców i ostrzeżeń ekspertów, lokalne możliwości. W decyzjach polityków kluczowe znaczenie ma znalezienie równowagi pomiędzy tym, co oczekiwane i konieczne, a tym co możliwe.

Zapisy zawarte w niniejszym opracowaniu zawierają właśnie to, co oczekiwane i konieczne. To komplementarny program, którego wdrożenie, w ocenie ekspertów, przyniesie oczekiwany efekt w postaci dobrej jakości życia w gminie.

Proces partycypacyjnego planowania Strategii Rozwoju Gminy Gruta przeprowadzono przy wykorzystaniu wielu narzędzi. W ramach całego procesu partycypacji odbyło się:

- 16 spotkań zespołu strategicznego (48 godzin),
- 3 spacerów badawcze (9 godzin),
- 5 spotkań diagnostycznych z mieszkańcami w formie World Café (15 godzin)
- 7 spotkań zespołów tematycznych (21 godzin),

łącznie w procesie partycypacyjnym zrealizowano 93 godziny spotkań.

2. Misja władz oraz administracji samorządowej gminy Gruta

MISJA

Naszą misją jest stałe poprawianie warunków życia mieszkańcom naszej gminy, zagwarantowanie nam wszystkim bezpieczeństwa oraz tworzenie możliwości indywidualnego rozwoju każdej mieszkance i każdemu mieszkańcowi, poprzez zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych i rozwój infrastruktury technicznej w oparciu o potrzeby wszystkich mieszkanek i mieszkańców.

3. Wizja Gminy Gruta w 2030

WIZJA

Gmina Gruta w 2030 roku

to dobre miejsce do życia, z dala od miejskiego zgiełku. To tradycyjna i pełna uroku polska wieś: pola, łąki, jeziora, przyroda i czyste powietrze, a jednocześnie to wieś z dobrej jakości infrastrukturą techniczną oraz wysokiej jakości infrastrukturą komunikacyjną, zapewniającą bezpieczeństwo pieszym i rowerzystom. To gmina, która ma odpowiednio zorganizowany transport zbiorowy, zapewniający dobrą komunikację wewnątrz gminy, jak również z Grudziądzem. To gmina, która posiada atrakcyjną i różnorodną infrastrukturę rekreacyjną. To wreszcie gmina, która zapewnia wysoki poziom usług publicznych dla mieszkańców: opiekę przedszkolną, edukację, bogatą i zróżnicowaną ofertę kulturalną oraz sportową, dobrą opiekę medyczną oraz pomoc społeczną, a także wsparcie w prowadzeniu działalności gospodarczych.

4. Główne obszary problemowe

WYZWANIA GMINY GRUTA
PRIORYTETOWE OBSZARY PROBLEMOWE
WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW:

NIEWYSTARCZAJĄCO
ROZWINIĘTA
INFRASTRUKTURA
KOMUNIKACYJNA:

- brak bezpiecznych i spójnych dróg dla pieszych i rowerzystów
- niska jakość dróg utwardzonych
- zbyt duża ilość dróg nieutwardzonych

NIEDOPASOWANY DO
POTRZEB MIESZKAŃCÓW
TRANSPORT ZBIOROWY:

- niewłaściwie zorganizowana komunikacja z Grudziądzem

SŁABO ROZWINIĘTA
INFRASTRUKTURA
TECHNICZNA:

- Zbyt mała ilość oświetlenia
- niska jakość wody pitnej i użytkowej
- niskie ciśnienie dostarczanej wody
- niewłaściwe rozwiązania w zakresie oczyszczania ścieków

NIEWYSTARCZAJĄCA
ILOŚĆ MIEJSC
W PRZESTRZENI
PUBLICZNEJ SŁUŻĄCYCH
REKREACJI
I SPĘDZANIU CZASU
WOLNEGO

NIEWYSTARCZAJĄCA
ILOŚĆ OFERTY
KULTURALNEJ DLA
MŁODZIEŻY I SŁABO
ZORGANIZOWANA
OFERTA KULTURALNA
W SOŁECTWACH

5. Cele strategiczne

1. BEZPIECZNA I DOBREJ JAKOŚCI
INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA
2. SPRAWNA I FUNKCJONALNA
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
3. DOBRZE ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURA,
SŁUŻĄCA REKREACJI I SPĘDZANIU CZASU
WOLNEGO
4. OFERTA KULTURALNA DOSTOSOWANA
DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW
5. TRANSPORT ZBIOROWY
DO GRUDZIĄDZA, DOSTOSOWANY
DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW
6. ZWIĘKSZENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI
OBYWATELSKIEJ I SPOŁECZNEJ
MIESZKAŃCÓW

6. Cele operacyjne i kierunki działań

6.1. BEZPIECZNA I DOBREJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

⇒ CEL OPERACYJNY 1.

Utwardzenie minimum 20 km gruntowych dróg gminnych nawierzchnią bitumiczną do 2030 roku.

Kierunki działań:

- *Opracowanie i wdrożenie programu budowy dróg gminnych z nawierzchnią bitumiczną, w tym standardu dla projektowania i wykonania nawierzchni dróg gminnych w gminie Gruta*
- *Realizacja inwestycji zgodnie z przyjętym planem w oparciu o uzyskane dofinansowania ze środków zewnętrznych*

⇒ CEL OPERACYJNY 2.

Remont nawierzchni wszystkich dróg gminnych, które wymagają modernizacji lub nawiezienia kruszywa.

Kierunki działań:

- *Inwentaryzacja dróg utwardzonych wymagających remontu*
- *Opracowanie planu modernizacji dróg utwardzonych*
- *Remont nawierzchni wg. planu modernizacji*
- *Inwentaryzacja dróg nieutwardzonych wymagających nawiezienia kruszywa i wyrównania*
- *Opracowanie i uzgodnienie z mieszkańcami planu napraw*
- *Realizacja*

⇒ CEL OPERACYJNY 3.

Budowa bezpiecznych i spójnych ciągów komunikacyjnych dla pieszych i rowerzystów wzdłuż wszystkich dróg wojewódzkich i powiatowych na terenie gminy.

Kierunki działań:

- *Zainicjowanie potrzeby realizacji przedsięwzięcia u zarządców dróg*
- *Koordinacja procesu projektowego i partycypacja gminy w kosztach*
- *Aktywne partnerstwo podczas realizacji inwestycji*

6.2. SPRAWNA I FUNKCJONALNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

⇒ CEL OPERACYJNY 1.

Montaż energooszczędnego oświetlenia ulicznego wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zwartej zabudowy oraz wzdłuż dróg pieszych do przystanków autobusowych.

Kierunki działań:

- *Inwentaryzacja miejsc wymagających budowy oświetlenia*
- *Opracowanie projektu oświetlenia gminy i planu realizacji*
- *Realizacja przedsięwzięcia wg planu*

⇒ CEL OPERACYJNY 2.

Szybki i wydajny Internet bezprzewodowy oraz Internet przewodowy w każdym sołectwie.

Kierunki działań:

- *Inwentaryzacja zasięgu i prędkości Internetu bezprzewodowego, Internetu przewodowego*
- *Opracowanie i bieżąca aktualizacja mapy dostępności poszczególnych operatorów Internetu bezprzewodowego i przewodowego*
- *Współpraca z operatorami w zakresie inwestycji w gminie, ewentualnie partycypacja w kosztach*

⇒ CEL OPERACYJNY 3.

Dostarczanie wody pitnej i użytkowej do gospodarstw domowych o parametrach jakościowych zgodnych z normami oraz minimalnym ciśnieniu 2 bary (0,2 MPa).

Kierunki działań:

- *Inwentaryzacja zasobów wodnych gminy i parametrów jakościowych wody*
- *Modernizacja stacji uzdatniania wody i optymalizacja sieci wodociągowych*

⇒ CEL OPERACYJNY 4.

Organizacja i modernizacja gminnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych.

Kierunki działań:

- *Inwentaryzacja źródeł i sposobu gospodarowania nieczystościami ciekłymi oraz ilości ścieków odprowadzanych do gminnego systemu oczyszczania ścieków lub wymagających podłączenia do systemu*
- *Opracowanie planu inwestycyjnego w zakresie rozbudowy kanalizacji gminnej*
- *Realizacja planu inwestycyjnego w oparciu o uzyskane dofinansowania ze środków zewnętrznych*
- *Opracowanie projektów modernizacji oczyszczalni ścieków gminnych*
- *Modernizacja gminnych oczyszczalni ścieków*

6.3. DOBRZE ROZWIINIĘTA INFRASTRUKTURA SŁUŻĄCA REKREACJI I SPĘDZANIU CZASU WOLNEGO

⇒ CEL OPERACYJNY 1.

Budowa bezpiecznego i atrakcyjnego kąpieliska nad jeziorem w Grucie wraz z infrastrukturą towarzyszącą (parking, boisko do siatkówki, plac zabaw, altanki, ławki, miejsca do grillowania)

Kierunki działań:

- *Opracowanie koncepcji kąpieliska i projektu*
- *Realizacja inwestycji w oparciu o uzyskane dofinansowania ze środków zewnętrznych*

⇒ CEL OPERACYJNY 2.

Rewaloryzacja zabytkowego parku w Grucie oraz wyposażenie obiektu w infrastrukturę parkową (ścieżki, ławki, latarnie, śmietniki)

Kierunki działań:

- *Opracowanie projektu i uzgodnienie zakresu prac oraz wyposażenia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków*
- *Realizacja projektu*

⇒ CEL OPERACYJNY 3.

Modernizacja terenów przy świetlicach wiejskich infrastrukturą rekreacyjną, wg wskazań mieszkańców (place zabaw, altany, siłownie zewnętrzne, boiska).

Kierunki działań:

- *Opracowanie koncepcji zagospodarowania odrębnie dla każdego sołectwa*
- *Realizacja koncepcji wspólnie z mieszkańcami*

6.4. OFERTA KULTURALNA DOSTOSOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW

⇒ CEL OPERACYJNY 1.

Opracowanie i wdrożenie atrakcyjnej oferty w zakresie edukacji kulturalnej i wydarzeń kulturalnych, obejmującej wszystkie grupy wiekowe mieszkańców gminy.

Kierunki działań:

- *Badanie potrzeb w zakresie kultury*
- *Poszerzenie oferty programów edukacji kulturalnej odrębnie dla wszystkich grup wiekowych*
- *Poszerzenie oferty programu wydarzeń kulturalnych, obejmującego wszystkie grupy wiekowe*
- *Organizacja zajęć i wydarzeń w świetlicach wiejskich oraz w Gminnym Ośrodku Kultury*

⇒ CEL OPERACYJNY 2.

Zaangażowanie mieszkańców do realizacji własnych projektów z zakresu kultury i sztuki

Kierunki działań:

- *Przeznaczenie puli środków w corocznym budżecie gminy na realizację zadań własnych gminy w zakresie kultury i sztuki przez organizacje pozarządowe, grupy nieformalne*
- *Ogłoszenie konkursu dla organizacji pozarządowych, grup nieformalnych na realizację projektów kulturalnych*
- *Ogłoszenie konkursu małych grantów (np. do 1000 zł) dla organizacji pozarządowych, grup nieformalnych na realizację projektów kulturalnych*

6.5. TRANSPORT ZBIOROWY DO GRUDZIĄDZA I WEWNĄTRZ GMINY DOSTOSOWANY DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW

⇒ CEL OPERACYJNY 1.

Organizacja transportu zbiorowego pomiędzy gminą Gruta a Grudziądzem, dostosowanego do potrzeb mieszkańców, w tym młodzieży dojeżdżającej do szkół w Grudziądzu

Kierunki działań:

- *Umowa z przewoźnikiem lub przewoźnikami na realizację kursów pomiędzy gminą a Grudziądzem wg potrzeb mieszkańców gminy Gruta, partycypacja gminy w kosztach (rozważyć umowę z przewoźnikiem miejskim z Grudziądza)*

6.6. ZWIĘKSZENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ I SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW

⇒ CEL OPERACYJNY 1.

Powołanie przez mieszkańców gminy minimum jednej organizacji pozarządowej działającej na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Grucie oraz zwiększenie liczby mieszkańców uczestniczących w konsultacjach społecznych.

Kierunki działań:

- *Działania edukacyjne dotyczące kompetencji obywatelskich oraz różnych form aktywności społecznej i praktyk demokratycznych, m.in. partycypacji obywatelskiej, uczestnictwa w debacie publicznej, wolontariatu, działań na rzecz społeczności lub ochrony środowiska (w tym ochrony klimatu, przyrody, powietrza, gatunków, gleb), samoorganizacji społecznej, komunikacji mimo różnic, krytycznego korzystania z mediów,*
- *Działania aktywizujące obywateli/ki do angażowania się w inicjatywy sąsiedzkie, młodzieżowe, międzypokoleniowe i inne wspólne działania na rzecz społeczności lub ochrony środowiska,*
- *Akcje i kampanie mobilizujące do zaangażowania w sprawy publiczne i aktywność społeczną, w tym m.in. do wolontariatu, uczestnictwa w wyborach, udziału w debacie publicznej, zaangażowanie w sprawy ochrony środowiska,*
- *Partycypacja obywatelska: inicjowanie, prowadzenie i podnoszenie jakości procesów partycypacyjnych, które angażują zarówno obywateli/ki*

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

(mieszkańców/nki) o możliwie różnorodnych perspektywach oraz prowadzą do wypracowania wspólnych propozycji i rozwiązań;

- Działania rzecznicze zmierzające do przyjęcia lub modyfikacji lokalnych polityk publicznych dotyczących aktywności i edukacji obywatelskiej oraz ochrony środowiska,
- Działania strażnicze: monitorowanie działań i decyzji instytucji publicznych, które mają wpływ na środowisko lub dotyczą aktywności obywatelskiej, monitorowanie działań osób pełniących funkcje publiczne lub ubiegających się o nie;
- Działania służące zmniejszeniu polaryzacji społecznej: działania nastawione na zmniejszenie konfliktów, wrogości, napięcia czy skrajnych postaw, w tym inicjowanie i prowadzenie procesów służących komunikacji obywateli/ek w sprawach publicznych pomimo dzielących ich różnic.

7. Wskaźniki pomiaru rezultatu

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźnik pomiaru wartość początkowa w 2021 r.	Wskaźnik pomiaru wartość docelowa w 2030r.
1. BEZPIECZNA I DOBREJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA	1. Utwardzenie gruntowych dróg gminnych nawierzchnią bitumiczną do 2030 roku.	40 km	60 km
	2. Remont nawierzchni dróg gminnych, które wymagają modernizacji lub nawiezienia kruszywa.	40 km	140 km
	3. Budowa bezpiecznych i spójnych ciągów komunikacyjnych dla pieszych i rowerzystów wzdłuż dróg gminnych	3 km	6 km
	4. Zbieranie informacji od mieszkańców dot. Budowy bezpiecznych i spójnych ciągów komunikacyjnych wzdłuż wszystkich dróg wojewódzkich i powiatowych na terenie gminy.	0 %	100 %

2. SPRAWNA I FUNKCJONALNA INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	1. Montaż energooszczędnego oświetlenia ulicznego wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zwartej zabudowy oraz wzdłuż dróg pieszych do przystanków autobusowych.	70 lamp	90 lamp
	2. Stworzenie i bieżąca aktualizacja mapy dostępności poszczególnych operatorów w zakresie szybkiego i wydajnego Internetu bezprzewodowego oraz Internetu przewodowego w każdym sołectwie	0 %	100 %
	3. Dostarczanie wody pitnej i użytkowej do gospodarstw domowych o parametrach jakościowych zgodnych z normami oraz minimalnym ciśnieniu 2 bary (0,2 MPa)	Średnia ilość przerw w dostawie wody lub dostarczania wody pod obniżonym ciśnieniem: zakres 5-10 razy w roku u danego odbiorcy	Średnia ilość przerw w dostawie wody lub dostarczania wody pod obniżonym ciśnieniem: zakres 0-5 razy w roku u danego odbiorcy
	4. Organizacja gminnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych- przeprowadzenie inwentaryzacji	0 %	100 %
	5. Modernizacja gminnego systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych	-	30 % sieci gminnej
3. DOBRZE ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURA SŁUŻĄCA REKREACJI I SPĘDZANIU CZASU WOLNEGO	1. Budowa bezpiecznego i atrakcyjnego kąpieliska nad jeziorem w Grucie wraz z infrastrukturą towarzyszącą (parking, boisko do siatkówki, plac zabaw, altanki, ławki, miejsca do grillowania)	0 %	100 %
	2. Rewaloryzacja zabytkowego parku w Grucie oraz wyposażenie obiektu w infrastrukturę parkową (ścieżki, ławki, latarnie, śmietniki)	10 %	100 %

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

	3. Modernizacja terenów przy świetlicach wiejskich infrastrukturą rekreacyjną, wg wskazań mieszkańców (place zabaw, altany, siłownie zewnętrzne, boiska)	20 %	100 %
4. OFERTA KULTURALNA DOSTOSOWANA DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW	1. Opracowanie i wdrożenie atrakcyjnej oferty w zakresie edukacji kulturalnej i wydarzeń kulturalnych, obejmującej wszystkie grupy wiekowe mieszkańców gminy.	Oferta skierowana do dzieci i seniorów	Coroczna oferta dla każdej grupy wiekowej
	2. Zaangażowanie mieszkańców do realizacji własnych projektów z zakresu kultury i sztuki	0 oddolnych inicjatyw	8 oddolnych inicjatyw
5. TRANSPORT ZBIOROWY DO GRUDZIĄDZA I WEWNĄTRZ GMINY DOSTOSOWANY DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW	1. Organizacja transportu zbiorowego pomiędzy gminą Gruta a Grudziądzem, dostosowanego do potrzeb mieszkańców, w tym młodzieży dojeżdżającej do szkół w Grudziądzu	0 linii	1 linia
6. ZWIĘKSZENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ I SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW	1. Powołanie przez mieszkańców gminy minimum jednej organizacji pozarządowej działającej na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Grucie oraz zwiększenie liczby mieszkańców uczestniczących w konsultacjach społecznych.	0	1

CZĘŚĆ II.

DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY GRUTA

Niniejsza diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy została opracowana na podstawie najbardziej aktualnych danych, jakimi dysponował Urząd Gminy Gruta w trakcie jej opracowywania (stan na dzień 31.12.2020 r., 30.06.2019 lub 31.12.2018r.), badań sondażowych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy w sierpniu 2019r., wywiadów jakościowych pogłębionych z mieszkańcami przeprowadzonych w formie World Cafe przeprowadzonych w 2019 roku oraz wywiadów z członkami Zespołu ds. Opracowania Strategii i wywiadach z pracownikami Urzędu Gminy, jak również na podstawie gminnych dokumentów o charakterze strategicznym.

1. Charakterystyka ogólna gminy

Gmina Gruta usytuowana jest w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w centrum powiatu grudziądzkiego, w obrębie Wysoczyzny Chełmińskiej. Jej powierzchnia wynosi 123,75 km². Gmina podzielona jest na 17 sołectw: Annowo, Boguszewo, Dąbrówka Królewska, Gołębiewko, Gruta, Jasiewo, Kitnowo, Mełno Cukrownia, Mełno ZZD, Nicwałd, Okonin, Orle, Plemięta, Pokrzywno, Salno, Słup, Wiktorowo. Wielkość sołectw jest bardzo zróżnicowana i wynosi od 149 ha (Mełno Cukrownia) do 1 725 ha (Gruta). Graniczy z gminami: Grudziądz, Rogóźno, Łasin, Świecie n/Osą, Radzyń Chełmiński. Północno-wschodnią granicę gminy stanowi rzeka Osa wraz z jej doliną.

Gmina Gruta ma charakter typowo rolniczy i wyróżnia się wysoką kulturą rolną, rozumianą jako profesjonalne i optymalne wykorzystanie żyznych gleb. Powierzchnia użytków rolnych wynosi 10 012 ha, co stanowi 81,8 % powierzchni całkowitej. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 1 101 ha (9 % powierzchni), grunty zabudowane i zurbanizowane 393 ha (3,2 % powierzchni), grunty pod wodami 494 ha (4% powierzchni), użytki ekologiczne 51 ha (0,4% powierzchni) oraz nieużytki i tereny różne 204 ha (1,7% powierzchni).

Gmina Gruta to kraina licznych jezior, częściowo wyposażonych w infrastrukturę turystyczną (pomosty, plaże, wypożyczalnia sprzętu wodnego). W granicach administracyjnych gminy Gruta znajduje się 19 jezior o powierzchni powyżej 1,0 ha, w tym jeziora Szumiłowo i Bobrowo leżące na granicy z gminą Radzyń Chełmiński. Całkowita ich powierzchnia wynosi 412,7 ha, a wskaźnik jeziorności gminy – 3,3 %. Największym zbiornikiem wodnym jest jezioro Mełno zlokalizowane na północny-wschód od Mełna, którego powierzchnia zwierciadła wody wynosi 155,2 ha. Drugim co do wielkości jest jezioro Duże, leżące na północ od Gruty o powierzchni 37,4 ha.

Przez obszar Gminy przepływają rzeki Osa, Marusza – Rudniczanka i Struga Radzyńska. Malownicza rzeka Osa otulona jest Rezerwatem Przyrody Dolina Osy, ustanowionym w 1994r. Powierzchnia rezerwatu wynosi 665,12 ha. Rzeka Osa (długość 103 km) uchodzi do Wisły powyżej Grudziądza. Dolina Osy objęta została także ochroną w formie obszaru chronionego krajobrazu oraz w ramach sieci Natura 2000 jako specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Łącznie obszarów prawnie chronionych w granicach administracyjnych gminy Gruta znajduje się 2913,4 hektarów, w tym obszar Natura 2000, Obszar Chronionego Krajobrazu – Dolina Osy i Gardęgi (2440 ha), Rezerwat przyrody Dolina Osy (411 ha), użytki ekologiczne (57,7 ha), Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Słupski Gródek nad Osą” (4,7 ha), oraz 13 pomników przyrody. Na terenie Gminy znajdują się również fragmenty dwóch międzynarodowych korytarzy ekologicznych o nazwach: Korytarz Kwidzyński Dolnej Wisły i Pojezierza Ławskiego. Dolina Osy jest jednocześnie częścią korytarza ekologicznego migracji

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

ssaków (jednego z siedmiu w Polsce i z dwóch na terenie Pojezierzy) – korytarza północnego (KPn) łączącego w tym rejonie Pojezierze Ławskie z Doliną Wisty i Borami Tucholskimi.

Siedzibą władz gminnych jest wieś Gruta, gdzie występuje największa koncentracja zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Zamieszkuje ją największa liczba mieszkańców (18,3% mieszkańców gminy). Wieś Gruta tworzy lokalne centrum administracyjno-usługowe, gdzie oprócz Urzędu Gminy swoją siedzibę ma bank, Policja, Straż Pożarna, Ośrodek Zdrowia, ośrodki oświaty i opieki społecznej. We wsi mieści się kilka sklepów, zakładów usługowych, kwaciarnia i apteka. W pozostałej części gminy dominuje głównie zabudowa rozproszona, zagrodowa i mieszkaniowa, usługowa oraz produkcyjna rolnicza i pozarolnicza.

2. Dane ilościowo-jakościowe

2.1. Demografia

Liczba mieszkańców ogółem wynosi 6 426, w tym 3 216 kobiet i 3 210 mężczyzn (stan na 31.12.2020)

wiek	kobiety	mężczyźni	razem
przedprodukcyjny	695	734	1 429
produkcyjny	1 769	2 100	3 869
poprodukcyjny	752	376	1 128
ogółem	3216	3210	6 426

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach w latach 2008, 2013, 2018

Lp.	Sołectwo	Rok			
		2008	2013	2018	2020
1.	Annowo	280	286	297	304
2.	Boguszewo	332	339	330	332
3.	Dąbrówka Królewska	272	252	240	260
4.	Gołębiewko	232	233	239	234
5.	Gruta	1215	1234	1209	1159

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

6.	Jasiewo	197	199	194	190
7.	Kitnowo	221	203	210	204
8.	Mełno Cukrownia	684	659	602	566
9.	Mełno ZZD	485	448	400	371
10.	Nicwałd	455	466	468	437
11.	Okonin	482	481	473	473
12.	Orle	307	314	296	301
13.	Plemięta	355	366	360	345
14.	Pokrzywno	389	417	405	419
15.	Salno	401	394	384	371
16.	Słup	330	331	322	314
17.	Wiktorowo	144	144	149	146
	Razem	6781	6766	6578	6 426

2.2. Kondycja społeczno-gospodarcza gminy

2.2.1. Rynek pracy

Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych na koniec 2020 roku w gminie: 219.

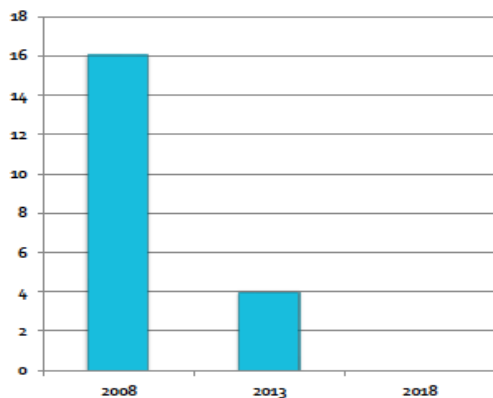

Liczba wpisów w CEIDG w poszczególnych latach				
Rok	2008	2013	2018	2020
Liczba	89	127	156	219

Liczba spółek zarejestrowanych w gminie na koniec 2018 roku: 0.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Liczba zarejestrowanych spółek

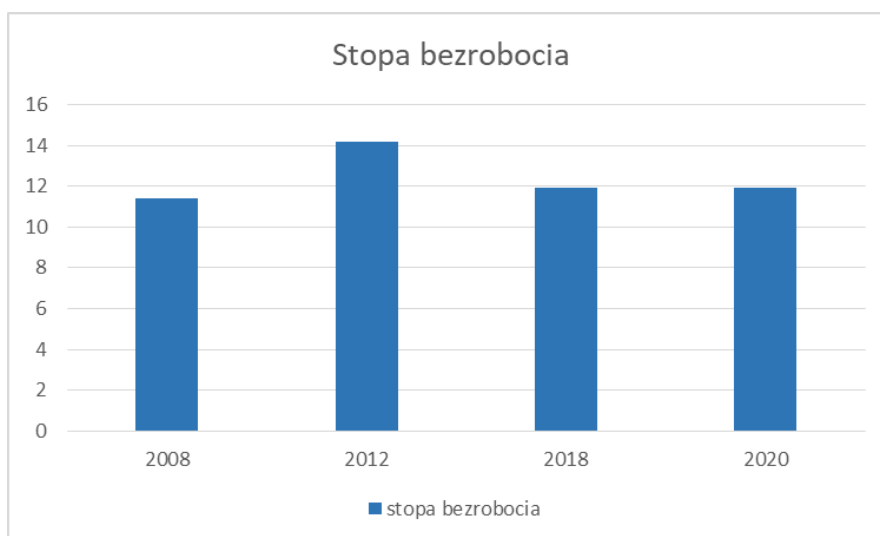

Liczba zarejestrowanych spółek

rok	2008	2013	2018
liczba spółek	16	4	0

Z danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądz, stopa bezrobocia w gminie Gruta na koniec 2020 roku wynosiła 11,9 %.

rok	stopa bezrobocia
2008	11,4
2012	14,2
2018	11,9
2020	11,9

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Bezrobotni wg sołectw:

Sołectwo	bezrobotni		długotrwale bezrobotni	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Annowo	11	6	2	2
Boguszewo	8	4	3	2
Dąbrówka Królewska	17	7	12	2
Gołębiewko	8	7	5	4
Gruta	49	25	31	19
Jasiewo	17	7	12	6
Kitnowo	7	2	4	2
Mełno Cukrownia	30	18	17	11
Mełno ZZD	27	9	18	2
Nicwałd	20	8	9	5
Okonin	17	7	6	6
Orle	11	9	5	4
Plemięta	18	10	8	5
Pokrzywno	7	5	3	2
Salno	20	12	14	8
Słup	18	11	15	10
Wiktorowo	3	3	2	2
Gmina ogółem	288	150	166	92

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

2.2.2. Pomoc społeczna

W Gminie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – gminna świetlica opiekuńczo-wychowawcza w Grucie.

Od 2015 r. w Dąbrówce Królewskiej funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy. Jest to dzienny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu A, B i C, tzn. dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz dla osób wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

W 2020 r. Środowiskowy Dom Samopomocy został rozbudowany, co dało możliwość zwiększenia liczby osób mogących korzystać z usług wsparcia ośrodka do 35. Środowiskowy Dom Samopomocy posiada obecnie następujące pracownie terapeutyczne: pracownia techniczna, pracownia muzyczna, pracownia poligraficzno - komputerowa, pracownia krawiecko-hawciarska, pracownia sportowo - rehabilitacyjna, pracownia plastyczna i pracownia kulinarna i gospodarstwa domowego.

W 2020 roku liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wyniosła 1032, co stanowi 15,7 % wszystkich mieszkańców.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej			
	2016	2017	2018	2020
Ubóstwo	323	308	293	211
Sieroctwo	1	1	1	1
Bezdomność	2	2	2	3
Bezrobocie	275	266	244	190
Niepełnosprawność	91	96	96	77
Długotrwała choroba	165	177	176	141
Przemoc w rodzinie	1	1	2	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	106	150	128	89
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	16	16	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	1	3	9

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Alkoholizm lub narkomania	22	24	25	26
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	9	11	15	8
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	1	31	0
Ogółem	1013	1054	1032	764

Liczba dzieci objętych dożywianiem w 2020 roku: **193**

2.2.3. Kultura

Głównym animatorem kultury w gminie jest Gminne Centrum Kultury, które realizuje cele statutowe i politykę kulturalną samorządu gminy i w granicach obowiązującego prawa.

Formami realizacji jest:

- organizacja imprez kulturalno- rekreacyjnych,
- organizacja innych imprez o zasięgu gminnym i międzygminnym mających na celu popularyzację celów statutowych to jest: wieczorów literackich, koncertów, przeglądów twórczości artystycznej, festiwali, rajdów, wycieczek, wystaw, konkursów w różnych dziedzinach sztuki,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- popularyzowanie wizerunku gminy,
- integracja różnych środowisk,
- kształtowanie wzorców aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- szeroko rozumiane formy działalności kulturalnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych wynikające z potrzeb środowiska lokalnego,
- współpraca z Gminną Biblioteką Publiczną w Grucie, szkołami podstawowymi i gimnazjum, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy oraz organami władzy publicznymi przy realizacji celów statutowych.

Przy Gminnym Centrum Kultury w Grucie prężnie działa Klub Seniora i Zespół wokalnemuzyyczny „Złoty Wiek”, który reprezentuje gminę i centrum na różnych przeglądach muzycznych. Zajęcia w GCK: taneczne, muzyczne, plastyczne organizowane są dla różnych grup.

Gminne Centrum Kultury w trakcie wakacji prowadzi zajęcia plastyczno-ruchowe w 14 świetlicach. Corocznie GCK jest organizatorem Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Gminne Centrum Kultury jest otwarte na potrzeby społeczności lokalnej.

2.2.4. Sport i rekreacja

Infrastrukturę sportowo-rekreacyjną w gminie tworzą:

- 10 placów zabaw dla dzieci
- 6 siłowni zewnętrznych
- Boisko sportowe przy SP Gruta
- Boisko sportowe w Mełnie
- Boisko sportowe w Okoninie
- Hala sportowa w Grucie

Kluby sportowe:

- Ludowy Klub Sportowy HORYZONT MEŁNO (podnoszenie ciężarów), z którego wywodzą się wielokrotni mistrzowie Polski (indywidualni) oraz medaliści Pucharu Europy, Mistrzostw Europy.
- Gminny Ludowy Klub Sportowy w Grucie - klub posiada: sekcję kolarską, tenisa stołowego, piłki nożnej oraz siatkówki. Wyróżnienia zdobywane przez sekcję kolarską: są to wielokrotni laureaci z zawodów krajowych, wojewódzkich, powiatowych.

2.2.5. Bezpieczeństwo

Przemoc w rodzinie

Liczba założonych Niebieskich Kart: 11

Przestępczość w 2020:

Rodzaj przestępstwa	Liczba
nietrzeźwi kierowcy	10
kradzież	5
kradzież z włamaniem	6

Liczba zdarzeń drogowych w 2020:

Zdarzenia drogowe	Liczba
wypadki	2
zabici	0
ranni	2
kolizje	49

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

2.2.6. Oświata i poziom edukacji

W Gminie funkcjonują:

- 1 żłobek
- 1 przedszkole
- 5 szkół podstawowych

Poziom edukacji - egzamin po 8 klasie:

Przedmiot	Szkola Podstawowa w:					Średnia dla:		
	Grucie	Nicwałdzie	Plemiętach	Boguszewie	Słupie	powiatu	województwa	Polski
J. polski	49,6%	71,3%	52,0%	60,4%	60,8%	58	60	63
Matematyka	33,6%	41,2%	22,7%	53,2%	42,2%	37	42	45
J. angielski	40,6%	61,8%	36,28%	58,9%	47,2%	47	55	59

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

2.2.7. Zaangażowanie społeczne i obywatelskie mieszkańców

W gminie funkcjonuje 14 organizacji pozarządowych:

Lp.	Nazwa	Prezes
1.	Stowarzyszenie Pro Publico Bono w Grucie	Monika Wróbel
2.	Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich w Nicwałdzie	Gabriela Rajnik
3.	Stowarzyszenie Kobiet Gminy Gruta "Działajmy Razem" w Mełnie	Alicja Jarmużewska
4.	Stowarzyszenie Mieszkańców Mełna "Integracja"	Małgorzata Taranowicz
5.	Stowarzyszenie "Uśmiech"	Barbara Małgorzewicz
6.	Stowarzyszenie Aktywna Wieś Słup	Katarzyna Kurzyńska
7.	Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Salno	Krystyna Drzazga
8.	Stowarzyszenie "Pod Gródkiem" w Plemiętach	Mariola Lewandowska
9.	Stowarzyszenie Zwykłe Działkowców- Dzierżawców "Rekreacja" w Mełnie	Wiesław Podsiadły
10.	Stowarzyszenie "Empiria" Okonin	Bernadeta Szumotalska
11.	Stowarzyszenie "Przyjaciele Boguszewa"	Justyna Piotrowska
12.	Międzygminne Porozumienie Samorządowe- MPS	Halina Kowalkowska
13.	Koło Gospodyń Wiejskich „Jasiewianki”	Maria Rusoń
14.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wiktorowie „Wiktorowianki”	Magdalena Kornacka-Trębacz

Frekwencja w wyborach samorządowych

Rok	Średnia			
	gmina	powiat	wojew.	kraj
2010	53	42,76	45,03	47,32
2014	49,82	47,48	44,96	47,43
2018	54,6	48,86	46,25	48,83

2.2.8. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną i środowiskową lub jej stan techniczny oraz dostęp do usług społecznych

Charakterystyka systemu ciepłowniczego

Gmina Gruta nie posiada scentralizowanego systemu ogrzewania. Produkcja ciepła oparta jest głównie o kotłownie lokalne wykorzystujące przede wszystkim węgiel. Podstawowa sieć wsi to typowa zabudowa wiejska z przewagą domów jednorodzinnych wolnostojących, gdzie źródła ciepła mają charakter dowolny. Stosowane są rozwiązania indywidualne, jednak z przewagą wykorzystania węgla. W obrębie

budownictwa wielorodzinnego funkcjonują lokalne kotłownie małej mocy oraz sieci ciepłne niskotemperaturowe.

Większość mieszkańców budynków jednorodzinnych (niemal 70%) w celach grzewczych wykorzystuje węgiel kamienny oraz drewno. Wielorodzinne budynki mieszkalne ogrzewane są głównie z wykorzystaniem lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym. Na terenie gminy znajdują się również budynki wielorodzinne opalane olejem. Indywidualne budynki mieszkalne w dużym stopniu posiadają własne kotłownie, głównie opalane paliwem stałym (miałem, węglem kamiennym).

W 2020 r. rozpoczęła się gazyfikacja Gminy Gruta. W Pokrzywnie rozpoczęto budowę sieci gazowej. Na pozostałym obszarze mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan w butlach do celów kuchennych.

Na terenie gminy funkcjonują:

- 3 elektrownie wiatrowe w m. Plemięta, o mocy 500kW każda i wysokości wieży od 50 do 65 m
- 2 elektrownie wiatrowe w m. Boguszewo, o mocy 2MW każda i wysokości wieży 105 m;

Charakterystyka systemu oświetlenia publicznego

Na terenie Gminy Gruta zainstalowanych jest 512 (lamp) różnorodnych opraw będących własnością kilku zarządców. Zadanie własne Gmina realizuje korzystając z majątku ENERGII Oświetlenie – to obecnie 442 oprawy głównie sodowe. 18 instalacji z różnymi rozwiązaniami technicznymi tj. hybrydy lub instalacje solarne są własnością Gminy, a oprawy serwisowane są przez Urząd Gminy. Gmina Gruta, zmierza do kompleksowego prowadzenia inwestycji, dbając o zabezpieczenie maksymalnej ilości potrzeb mieszkańców. Zamontowano 14 lamp na osiedlu w Pokrzywnie, oraz 4 lampy hybrydowe w Mełnie przy ścieżce rowerowej. Na terenie Gminy w różnych wsiach zamontowano 14 instalacji zasilanych promieniami słonecznymi lub siłą wiatru.

Sieć wodociągowa

Infrastruktura wodociągowa w Gminie funkcjonuje w oparciu o studnie głębinowe znajdujące się w 5 stacjach uzdatniająco – hydroforowych: w Mełnie, Grucie, Plemiętach, Boguszewie, zakładzie RSP w Gołębiewku które działają w oparciu o 11 studni głębinowych: Boguszewo (2), Plemięta (3), Mełno (2), Gruta (3), Gołębiewko (1).

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Na terenie gminy Gruta z sieci wodociągowej w roku 2019 korzystało 89,8 % mieszkańców. Charakterystyka sieci wodociągowej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Gruta.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
			2019
1	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	210,0
2	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 230
3	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	248,5
4	% ludności korzystający z instalacji	%	89,8
5	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	38,7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat>, dostęp: sierpień 2020 r.

Źródłem wody na terenie gminy Gruta są ujęcia podziemne. Brak jest ujęć o charakterze powierzchniowym. Woda z ujęć po wydobyciu i uzdatnieniu trafia do gminnej sieci wodociągowej i dalej do ostatecznych odbiorców. Wszystkie ujęcia wody podziemnej znajdujące się na terenie gminy Gruta ujmuje wody czwartorzędowe. Są to wody dość dobrej jakości wymagające uzdatnienia. Poziom wodonośny posiada dobrą izolację, dlatego też ujęcia nie posiadają strefy ochrony pośredniej. Wokół ujęć wyznaczono jedynie strefy ochrony bezpośredniej, która powinna wynosić 8,0-10,0 m od krawędzi obudowy studni. Strefy ochrony bezpośredniej zazwyczaj są wygradzone ogrodzeniem z siatki, teren jest zazieleniony, a wody opadowe są odprowadzane w sposób uniemożliwiający dostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody.

Sieć kanalizacyjna

Długość sieci kanalizacyjnej w 2015 r. wynosiła 19,4 km i wzrosła w porównaniu z rokiem 2010 o 4,2 km. Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej w 2015 wynosiła 276 szt.

Na terenie gminy znajdują się trzy oczyszczalnie ścieków: w Mełnie, Salnie i Gołębiewku.

Na terenie gminy funkcjonuje kilka zbiorczych sieci kanalizacyjnych obejmujących zabudowaną część miejscowości: Grutę, Mełno, Salno, Okonin Osada oraz Pokrzywno. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy, do której przyłączonych jest 214 obiektów, wynosi ok 20 km. Z sieci tej korzysta 30 % mieszkańców gminy. W Grucie i częściowo w Mełnie oraz Okoninie jest to kanalizacja komunalna, z której ścieki są odprowadzane do oczyszczalni

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

ścieków w Mełnie. Ścieki ze wsi Salno odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Salnie. Niewielka oczyszczalnia ścieków funkcjonuje także w miejscowości Gołębiewko. Część mieszkańców nieposiadająca dostępu do sieci kanalizacyjnej korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Drogi gminne w Gminie Gruta

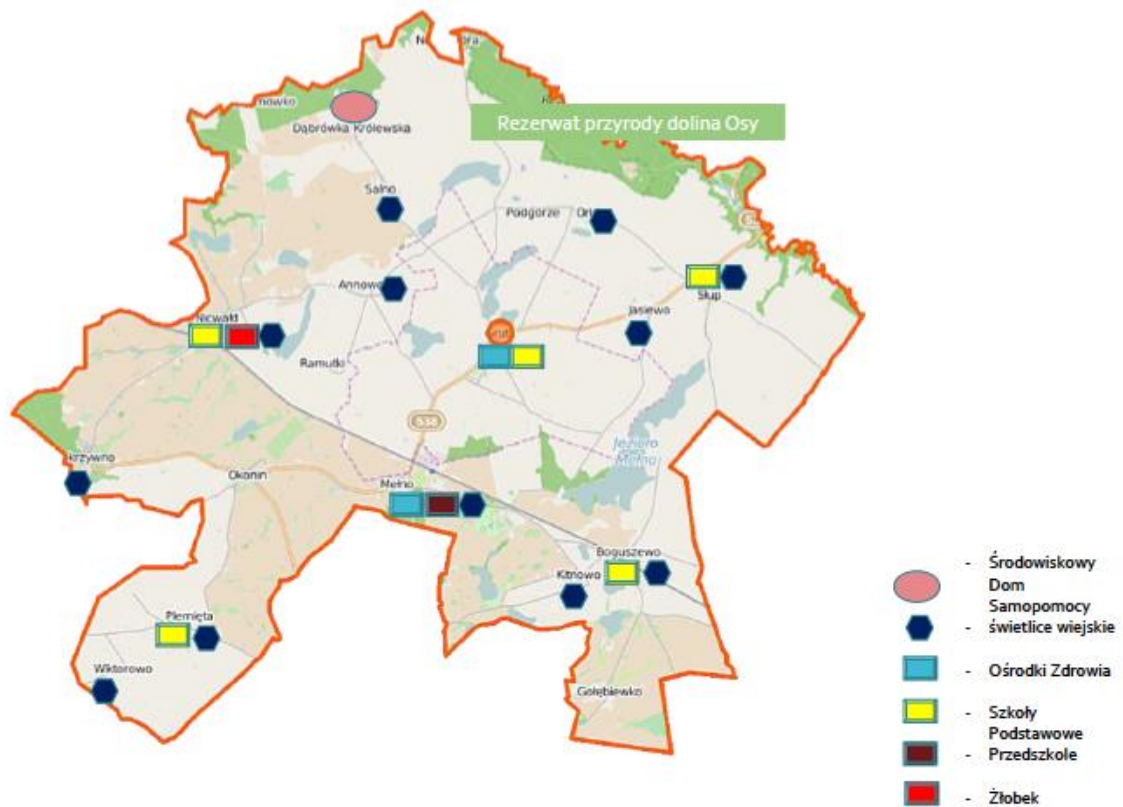
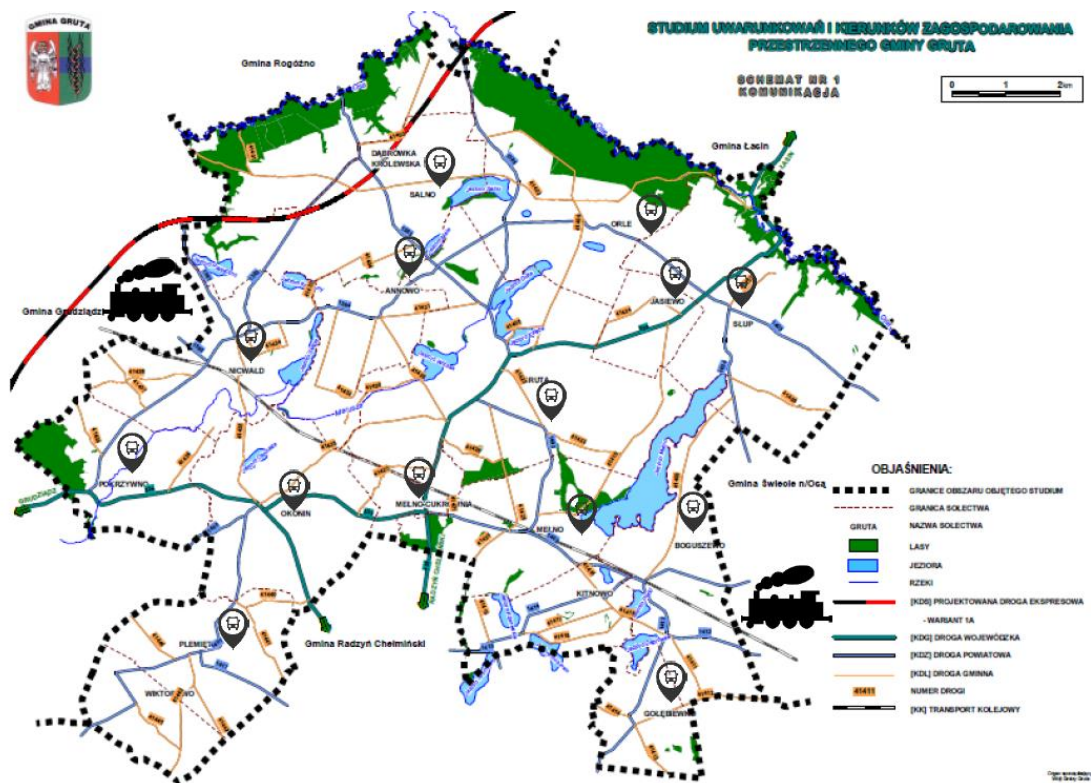
Utwardzone:

Długość ogółem (km)	bitumiczna	Betonowa	kostka
181,731	31,899	1,160	3,167

Nieutwardzone:

Długość ogółem (km)	Wzmocniona żwirem	Gruntowa naturalna
144,014	2,871	134,586

Rozkład przestrzenny usług publicznych:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

Obiekty gminne:

Obszar	Obiekt
Annowo	Pałac- lokale mieszkalne i świetlica wiejska
Boguszewo	Szkoła Podstawowa
	OSP i świetlica wiejska
	Lokale mieszkalne
	Hydrofornia
Dąbrówka Królewska	Środowiskowy Dom Samopomocy
	Świetlica wiejska
	Lokale mieszkalne
Gruta	Urząd Gminy
	Biblioteka
	Szkoła Podstawowa
	Gminne Centrum Kultury
	Budynek gminny- SPOZ, GOPS, Posterunek Policji, lokale mieszkalne
	Pałac- lokale mieszkalne
	OSP
	Hydrofornia
Jasiewo	Pałac- lokale mieszkalne i świetlica
Kitnowo	Pałac- lokale mieszkalne i świetlica
Mełno	Przedszkole
	Świetlica wiejska
	Lokale mieszkalne
	Hydrofornia
	Oczyszczalnia ścieków
Nicwałd	Szkoła Podstawowa
	Budynek gminny- żłobek, świetlica wiejska, lokale mieszkalne
Okonin	Biblioteka
	Lokale mieszkalne
Orle	Pałac- lokale mieszkalne, świetlica wiejska
Plemięta	Szkoła Podstawowa
	Świetlica wiejska
	OSP
	Lokal mieszkalny
Pokrzywno	Świetlica wiejska
Salno	Świetlica wiejska
	OSP
	Lokale mieszkalne
Słup	Szkoła Podstawowa
	OSP i świetlica wiejska
Wiktorowo	Świetlica wiejska

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

3. Finanse gminy

Dział	2008	2013	2018
010 Rolnictwo i łowiectwo	480 967,25	1 747 946,54	724 529,28
020 Leśnictwo	2 497,48	3 433,68	3 403,05
400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	455 975,27	0,00	819 641,90
600 Transport i łączność	44 000,00	623 299,35	1 414 461,23
700 Gospodarka mieszkaniowa	288 975,39	101 641,09	322 546,63
710 Działalność usługowa	1 300,00	1 800,00	1 800,00
720 Informatyka	0,00	0,00	89 376,00
750 Administracja publiczna	87 200,00	87 481,20	344 037,44
751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	981,00	1 124,00	74 684,11
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	0,00	33 996,60
756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4 35 618,52	5 618 042,13	6 839 472,56
758 Różne rozliczenia	6 745 383,09	7 886 492,07	9 848 254,61
801 Oświata i wychowanie	202 461,80	428 307,79	427 321,52
852 Pomoc społeczna	3 113 931,79	3 844 185,69	2 013 324,78
853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	82 435,28	416 179,43	129 535,31
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	281 432,21	243 984,55	131 043,33
855 Rodzina	0,00	0,00	7 608 991,78
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	213 925,98	39 768,10	1 223 322,33
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	0,00	21 071,52
925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	0,00	0,00	16 560,00
926 Kultura fizyczna	35 000,00	137 909,49	0,00
RAZEM	16 072 085,05	21 181 595,11	32 087 373,98
w tym dochody majątkowe:	11 000,00	1 852 819,10	1 633 691,03

4. Problemy, deficyty i potrzeby wskazane przez mieszkańców

4.1 Informacje ogólne na podstawie badania sondażowego

Najistotniejsze problemy z jakimi boryka się gmina wg mieszkańców:

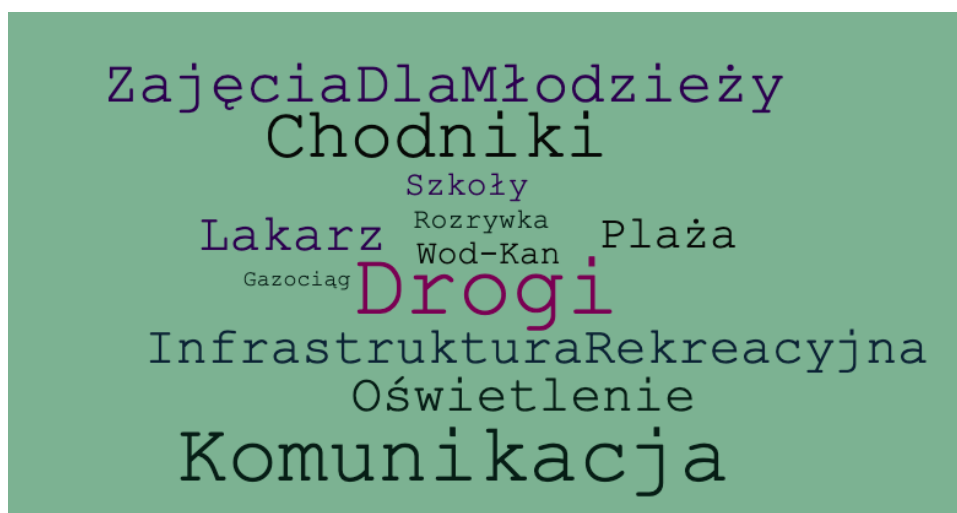
Deficyty w gminie czyli czego najbardziej brakuje mieszkańcom:

Deficyty w moim sołectwie czyli czego najbardziej brakuje mieszkańcom w najbliższym otoczeniu

Najważniejsze sprawy, którymi należy się zająć:

4.2. Szczegółowe wskazania mieszkańców odnośnie deficytów gminy:

Obszar	Deficyty gminy
Transport publiczny	<ul style="list-style-type: none"> - brak rozkładu jazdy autobusów na stronie internetowej, - zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych
Rynek pracy i przedsiębiorczość	<ul style="list-style-type: none"> - brak sklepu m.in. z częściami rolniczymi, agd, rtv, - brak informacji, spotkań w zakresie prowadzenia działalności, „motywator”, - brak informacji w zakresie miejsc i źródeł pozyskiwania środków na działalność, - słaby dostęp do Internetu uniemożliwiający działalność gospodarczą w sieci, - brak dobrej stacji paliw, - brak działań w zakresie pozyskiwania inwestorów, infrastruktura pod inwestycje, - brak pomocy prawnej dla przedsiębiorców, przepisy skarbowe, - brak miejsca do spotkań na zasadzie klubu czy pubu, - brak koordynatora/osoby, która pomaga założyć firmę, księgować - brak drobnych usług (krawiec, szewc), - brak prywatnej opieki zdrowotnej (specjalistów), - brakuje dużych przedsiębiorstw na miejscu jak np. „Cukrownia”, - brak funduszy na rozwój działalności
Pomoc społeczna	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie wsparcia dla osób starszych, w tym usług opiekuńczych oraz osób z niepełnosprawnościami - pogłębiona analiza (dot. dochodów i sytuacji życiowej) w zakresie przyznawanego wsparcia, - wprowadzenie prac społeczno- użytecznych, - zwiększenie kadry pracowników socjalnych, - większe kompetencje asystenta rodziny, - wsparcie merytoryczne opiekunek, wymiana doświadczeń

Co należałoby zrobić, aby pobudzić przedsiębiorczość i zwiększyć liczbę miejsc pracy:

- ⇒ udzielenia informacji z zakresu rozpoczynania i prowadzenia działalności oraz doradztwa prawnego
- ⇒ akcje informacyjne prowadzone – skierowane do osób młodych w zakresie prowadzenia i otwierania działalności,
- ⇒ rozwój bazy turystycznej i agroturystycznej,
- ⇒ wydzielenie terenu pod inwestycje,
- ⇒ urozmaicenie działalności rolniczej, wprowadzenie, zachęcenie do nowych upraw, ogrodnictwo dla małych rolników,
- ⇒ punkty usługowe na terenach rekreacyjnych np. gastronomia na plażach Gruta,

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

- ⇒ partnerstwo publiczno-prywatne dla stworzenia terenów pod inwestycje (skorzystanie z prywatnych terenów),
- ⇒ infrastruktura przy zbiornikach wodnych.

4.3. Szczegółowe wskazania mieszkańców odnośnie deficytów sołectw:

L p.	Obszar	Deficyty wskazane przez mieszkańców	Annowo	Boguszewo	Dąbrówka Krolewska	Gołębiewko	Gruta	Jasiewo	Kitnowo	Melno Cukrownia	Melno ZSD	Nicwałd	Okonin	Orie	Pienięta	Pokrzywno	Salno	Stup	Wiktowo		
1.	Kultura i sztuka	zajęcia w świetlicach wiejskich	X		X		X	X				X		X		X	X	X			
		ogólnodostępne świetlice			X		X	X						X				X	X		
		poszerzenie oferty przy GCK w Grucie (np. o wystawy malarskie, wycieczki, wyjazdy, przeglądy teatralne, kino letnie)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		ankieta dot. Oferty kulturalnej w GCK					X	X											X		
		zapewnienie transportu na imprezy gminne	X									X	X		X	X					X
		spotkania lokalnych Stowarzyszeń w GCK	X									X				X					
		występy dzieci w ŚDS			X									X				X			
		amfiteatr w GCK w Grucie w ogrodzie					X	X												X	
		Utworzenie świetlicy wiejskiej											X								
		biblioteka w Okoninie w godzinach popołudniowych											X		X						X
2.	Bezpieczeństwo publiczne	zwiększenie bezpieczeństwa poprzez montaż m.in. spawalniczy, barierek, sygnalizacji	X				X	X				X				X		X			
		zwiększenie częstotliwości kontroli przez policję	X		X		X	X				X	X	X	X	X	X	X	X	X	

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

		brak chodników dla pieszych i ścieżek rowerowych		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
3.	Edukacja	zwiększenie ilości miejsc w żłobku i przedszkolu	X		X		X	X				X	X	X	X	X	X
		dostosowanie szkół do osób z niepełnosprawnościami	X									X			X		
		łączenie klas, likwidacja szkół o małej liczbie uczniów	X				X	X				X			X		X
		pozostawienie szkół o małej liczbie uczniów		X	X	X			X	X	X		X			X	
		monitoring w szkołach	X									X			X		
		doposażanie szkół, przedszkola, żłobku	X	X		X	X	X	X	X	X	X			X		X
		dodatkowe zajęcia sportowe, edukacyjne	X	X		X	X	X	X	X	X	X			X	X	

4.	Zdrowie	brak lekarzy specjalistów		X	X						X	X	X	X			
		zmiana systemu rejestracji do lekarzy	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		uruchomienie punktu lekarskiego oraz punktu rehabilitacyjnego									X						
		remont oraz doposażenie gabinetów		X	X	X	X	X	X	X			X			X	X
		brak strony internetowej ośrodka zdrowia				X	X										X
5.	Przestrzeń publiczna i infrastruktura drogowa	remont/ przebudowa dróg	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
		gazyfikacja gminy	X								X						X
		rewitalizacja parku	X	X			X		X								
		montaż/modernizacja oświetlenia	X	X	X		X	X			X	X	X			X	X
		budowa/modernizacja/doposażenie małej		X	X		X				X	X	X	X	X	X	X

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRUTA NA LATA 2021 - 2030

	infrastruktury gminnej																			
	budowa/modernizacja chodnika dla pieszych oraz ścieżki rowerowej				X	X		X	X	X	X		X	X	X					
	zagospodarowanie terenu przy OSP	X	X																	
	brak/modernizacja wiaty przystankowej/altany oraz pojemników na odzież używaną	X			X								X							
	brak koszy na śmieci w miejscach publicznych				X							X			X	X				
	oczyszczenie rzeki Osy		X																	
	rewitalizacja plaży				X														X	
	ścieżka edukacyjna																		X	
	wycinka drzew przy drodze wojewódzkiej					X														
	budowa/modernizacja/doposażenie świetlicy wiejskiej					X					X		X				X	X		
6.	brak wsi tematycznej	X	X			X	X	X												
	brak atrakcyjnych miejsc sportowych np. boiska do tenisa ziemnego	X	X			X	X	X												
	niewykorzystanie potencjału pałaców	X	X			X	X	X												
	brak inicjatywy społecznej		X									X			X					
	ścieżka rowerowa wokół Rezerwatu Przyrody "Dolina Osy"		X									X			X	X				
	brak miejsc atrakcyjnych dla młodzieży, np. park linowy									X		X								X
	brak sadu wiejskiego																			X

CZĘŚĆ III WDRAŻANIE STRATEGII I MONITORING

1. PROCES I INSTRUMENTY WDRAŻANIA STRATEGII

Ze względu na swój długookresowy charakter realizacja Strategii jest procesem ciągłym, wymagającym monitoringu zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do priorytetów w zakresie uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Proces planowania i realizacji strategii powinien być oparty o następujące wzorce postępowania i zasady:

- ⇒ wieloszczeblowego i zintegrowanego zarządzania rozwojem,
- ⇒ efektywności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej,
- ⇒ celowości i efektywności interwencji,
- ⇒ partnerstwa i współpracy,
- ⇒ ochrony środowiska
- ⇒ transparentności.

Organem odpowiedzialnym za realizację Strategii Rozwoju Gminy Gruta na lata 2021 – 2030 jest Wójt Gminy Gruta. Strategia wdrażana będzie bezpośrednio przez Urząd Gminy Gruta w ramach poszczególnych referatów, zgodnie z ich kompetencjami, oraz przez jednostki podległe Gminie Gruta.

W realizację Strategii w sposób pośredni, we współpracy lub poprzez inspirowanie, wspieranie i koordynowanie realizacji przedsięwzięć, zaangażowane będą instytucje publiczne, stowarzyszenia, przedsiębiorcy oraz mieszkańcy Gminy Gruta. Bieżąca koordynacja realizacji Strategii podlegać będzie pracownikowi Urzędu Gminy Gruta, którego zadaniem będzie analiza danych dotyczących rozwoju gminy, wsparcie w tworzeniu i realizacji programów strategicznych oraz opracowaniu raportu monitoringu i prezentacja jego wyników.

REALIZACJA STRATEGII:

- Urząd Gminy Gruta

Kultura i sport:

- Gminne Centrum Kultury
w Grucie

Oświata:

- żłobek, przedszkole, szkoły

Pomoc społeczna:

- Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Grucie

**PARTENERZY W REALIZACJI
STRATEGII:**

- podmioty gospodarcze,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje otoczenia biznesu,
- jednostki organizacyjne
szczebla powiatowego
i wojewódzkiego,
- organy administracji krajowej,
- służba zdrowia,
- i inni.

2. PROCES MONITOROWANIA I EWALUACJI STRATEGII

Monitoring realizacji Strategii stanowi narzędzie zarządzania umożliwiające efektywne planowanie, alokację środków, okresową ocenę i dostosowanie podejmowanych działań zgodnie ze zmieniającymi się warunkami społeczno-gospodarczymi i zdiagnozowanymi potrzebami. Proces monitorowania będzie polegał na systematycznej obserwacji zmian zachodzących w ramach realizacji określonych celów priorytetowych rozwoju gminy. Umożliwi on kontrolę postępu ich realizacji, weryfikację osiągniętych rezultatów. Ponadto analiza i interpretacja danych pozwolą na dostosowanie podejmowanych działań do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych i zdiagnozowanych potrzeb.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie procesu monitorowania realizacji Strategii jest Wójt Gminy Gruta, który realizować będzie swoje zadania poprzez jednostki podległe: referaty oraz jednostki i instytucje podległe odpowiedzialne za wdrażanie Strategii.